

beleef de natuur!

JAARVERSLAG 2015

JAARVERSLAG 2015 IVN REGIO DEN HAAG

Algemeen

Inleiding

Het jaar staat in het teken van de samenwerking IVN-KNNV. Het landelijk bestuur heeft het initiatief genomen om de mogelijke samenwerking en wellicht zelfs een fusie van IVN-KNNV te onderzoeken. Er is een Contourennota verschenen en in maart is een landelijke bijeenkomst in Driebergen gehouden met de lokale IVN-verenigingen. De stemming daar was dat samenwerking goed is, maar dat een fusie nog een brug te ver is.

In Den Haag voeren we al regelmatig gesprekken tussen de besturen van IVN en KNNV, die erop gericht zijn de huidige samenwerking voort te zetten en waar mogelijk te verbeteren. De gemeenschappelijke Ratelaar is het meest zichtbare deel van de samenwerking. Daarnaast organiseren we samen lezingen en stemmen die op elkaar af. De cursussen zijn wederzijds toegankelijk. Ook is het mogelijk aan elkaars kampen deel te nemen, het Terschellingweekend eind oktober, begin november was gericht op paddenstoelen en vogels. En de gemeenschappelijke Nieuwjaarsborrel lijkt nu traditie te worden.

De besturen kijken stap voor stap wat er mogelijk is. In de derde week van september hebben bij IVN en KNNV ledengesprekken plaats gevonden. Ook hier was de teneur dat samenwerking prima is, maar dat de eigenheid en herkenbaarheid van ieders invalshoek ook belangrijk is. IVN doet vooral educatie en KNNV stelt het bestuderen van de natuur centraal. Het beschermen (en beheer) van de natuur is minder ontwikkeld in de verenigingen.

Naast de samenwerking gaan ook de andere IVN-activiteiten door. Het zomerkamp (juni) in Borculo was weer een succes. Nieuw is dit jaar de cursus Tuinreservaten, waar de mogelijkheden aangegeven worden de tuin te vergroenen en natuurlijker te maken. En de Groencursus heeft dit jaar weer succesvol gedraaid. Sinds enkele jaren is Biowalking "in", onze gidsen begeleiden samen met een verpleegkundige wandelingen in de natuur met suikerpatiënten. De circa 100 (gratis) excursies voor het publiek vinden gretig aftrek, vaak met minstens 10 mensen, maar soms ook met tientallen mensen. En de "wandelingen op aanvraag" hebben een constante belangstelling van bedrijven en organisaties. De beide excursies van de Nacht van de nacht waren weer druk bezocht. Aan de educatieve doelstelling van IVN wordt ruimschoots voldaan.

Duurzaamheid als thema krijgt langzaam aan meer bekendheid binnen de afdeling.

De verjonging gebeurt echter maar mondjesmaat, we hebben enkele jeugdleden (basisschool) mogen verwelkomen. Maar juist kinderen in de puberleeftijd (middelbare school) zijn moeilijk te vangen. De Haagse Vogelbescherming wil hiervoor beleid ontwikkelen en nodigt de andere groene verenigingen uit om mee te denken.

Ten slotte is vermeldenswaard dat een nieuwe penningmeester (Egbert Leijdekker uit Bussum) is aangetreden, ruim een half jaar na de ALV waar de penningmeester (Irene van Wissen) haar functie neerlegde.

1. Stappen

De wandelingen met een IVN-gids zijn wederom talrijk geweest. Bijna elk weekend kun je in de regio Den Haag kiezen uit een wandeling in bos, duin, polder of stadse natuur. Deelnemers vinden aankondiging in de pers, via de radio, de website, de Ratelaar en via de verspreide folders.

2. Wandelingen op verzoek

In 2015 zijn er 40 wandelingen op aanvraag uitgevoerd, waarbij 49 gidsen zijn ingezet.

Naast aanvragen door particulieren, meestal verjaardagsfeestjes (12x), en tuinclubs (2x) hebben we dit jaar 13 wandelingen verzorgd voor personeelsuitjes van diverse organisaties.

Twee voor het NIVON en 5 voor patiënten-/cliëntenorganisaties.

Ook leuk om te weten is dat 6 wijkberaden en welzijnsorganisaties (Rijswijk (2x), Voorburg, Loosduinen, Nieuw-Waldeck en de Stationsbuurt) ons hebben benaderd voor wandelingen en lezingen.

En in welke gebieden waren al die wandelingen? Op kop Meijendel (10 x), daarna Sorghvliet (5x) en Westduinpark (5x), vervolgens Te Werve (3x), De Horsten (3x) en de Zandmotor (3x).

De andere gebieden zijn: Clingendael (2) en bomen in stadsdeel Stationsbuurt, monumentale bomen in het centrum, Haagse Bos, Kijkduin strand, Ockenburg, Scheveningen duinen, slootjes Nieuw-Waldeck, en Zuiderpark/Heimanshof. Tevens werd er een lezing over zomer en vogels gegeven.

3. IVN Lezingen voor gidsen

Er is door Ingrid Piek in 2015 één lezing georganiseerd. Zij heeft in het voorjaar het stokje overgedragen.

Er zijn door mij, Marjo Hess, twee lezingen georganiseerd dit jaar: die van oktober jl en de komende van december as. Over de eerste kan ik melden dat er 12 deelnemers waren bij de lezing van Jan Juffermans over de mondiale voetafdruk. De lezing in het najaar gehouden door Prof Dr. K Biesmeijer, over de bijen in Nederland was een goede lezing waar veel animo voor was.

4. Natuurgidsencursus

In 2015 is er geen natuurgidsencursus geweest.

5. GROENE CURSUS

Dit jaar is een nieuw cursusteam gevormd en bestaat voor deze cursus uit Linda Thorarinsdottir, Myra Meijering, Carolien van der Graaf, Corry van Leeuwen, Wim Voortman en Rob Meyer. Tijdens de najaarscursus is het team versterkt met Frieda Fruitema.

De onderwerpen van de Voorjaarscursus waren Strand, Lente om de hoek, Planten en bloemen, Vogelzang, Leven in het water en Insecten.

Voor de najaarscursus hebben we gekozen voor de onderwerpen Herfst in het bos, Vleermuizen, Zee en strand, Paddenstoelen, Vruchten en zaden en Overwinteren. Voor de les Paddenstoelen hadden we Kees Pincer bereid gevonden deze les en excursie op zich te nemen.

Zowel in de voorjaars- als de najaarscursus hadden we drie excursies opgenomen.

Bij de voorjaarscursus hadden we 19 en bij de najaarscursus 18 deelnemers. De locatie was dit jaar in het MEC in het Zuiderpark.

Tijdens de laatste les was Irene van Wissen aanwezig met haar winkel en gingen diverse natuurartikelen en –boeken tegen zeer voordelige prijzen over de toonbank. Irene had tevens voor beide cursussen gezorgd voor de aanschaf van diverse zoekkaarten.

6. IVN Verkoopkraam

De verkoopkraam was aanwezig 2 avonden van de groene cursus voorjaar en 1 avond groene cursus najaar.

Ook was de kraam te vinden bij dag van de Molen in Leidschendam-Voorburg, Dag van de Roos in het Westbroekpark te Den Haag en natuurlijk ook bij de Natuurfeestdag in Meijndel.

Speciale verkoop op het Vogelfestival in het Haagse Bos ter gelegenheid van het 90 jarig bestaan van de Haagse Vogelbescherming. Was erg gezellig met oude bekenden.

Voor de tweede keer heeft de kraam met een kleine selectie verkoopmateriaal gestaan bij het Cultureel Festival in Voorburg.

Diverse gidsen hebben meegewerkt in de verkoopkraam.

De verkoop van boeken en educatieve materialen is sterk afgenomen.

De voorraad wordt dit jaar uitverkocht.

Vóór intekenen voor boeken en boeken van het KNNV of van St. Veldwerk kunnen wel bij ons besteld worden. Zodra er nieuwe boeken aangeboden worden zal dat in de Nieuwsbrief bekend gemaakt worden.

7. PR en Communicatie

De PR-commissie bestaat uit Monique van den Broek, Marjanne Dominicus en Rob Meijer. De groep is afgelopen jaar vier maal bijeen geweest. De leden nemen per toerbeurt deel aan het provinciaal PR-overleg en het overleg met het bestuur van IVN Den Haag.

De volgende onderwerpen zijn aan bod gekomen:

- Website IVN Den Haag
- Facebook-pagina
- Ratelaar
- Groene Cursus
- Cursus Tuinreservaten
- Biowalk
- Nieuwsbrief
- Stappenfolder
- Bevorderen onderling contact gidsen
- Lezingen
- Communicatie met de media
- Samenwerking met KNNV
- Promotiemateriaal

8. Afdelingsweekend

Het weekend 2015 van 12-14 juni was weer gezellig en leerzaam. We hadden 19 deelnemers en er hadden er best nog wel een paar bij gekund. Ons onderkomen was een recreatieboerderij in Gelselaar bij Borculo. Prima ruimte met schone, ruime kamers. Vrijdagavond startten we met de gebruikelijke soep van Louise en Ria. Heerlijk! Daarna kwam Johan Aalbers van IVN Borculo foto's en films vertonen van het landschap rond Borculo. Ook werd er aandacht geschonken aan de lokale gebruiken in deze streek.

Op zaterdag naar het stroomgebied van de Slinge en de Berkel, die nog niet zo lang geleden weer meanderend zijn gemaakt. Een flinke wandeling langs de riviertjes en door natuurgebied het Steltkamps Veld met verschillende soorten orchideeën. Johan Aalbers en zijn vrouw waren onze gidsen. Tussen de middag in het aangrenzende bos onze lunch

opgegeten. Helaas regende het toen behoorlijk met als gevolg: natte boterhammen. Aan het eind van de middag terug bij onze startplaats, waar we de Saksische museumboerderij hebben bezocht. Met Corry en Irene gevist in de Slinge en alle vangst nauwkeurig gedetermineerd. Terug in Gelselaar lekker buiten geborreld. Om 7 uur werd het buffet gebracht met voor elk wat wils.

Na onze avondmaaltijd zijn we nog met een aantal gaan wandelen in de omgeving. Geen bossen of heidevelden, maar toch lekker om na het eten even de benen te strekken.

De volgende dag weer vroeg op en na het ontbijt met de auto's naar Borculo. Daar hebben we een leuke vaartocht gemaakt in een Berkelse zomp over de rivier de Berkel. Een flinke schuit met banken langs de zijkant. De gids van de plaatselijke "zompvereniging" vertelde allerlei wetenswaardigheden over de rivier en zijn omgeving. Halverwege stapte de helft van ons uit en liep via het bos naar het eindpunt, waar we wisselden en de andere helft de wandeling terug ging maken.

Weer in Borculo hebben we Johan Aalbers uitvoerig bedankt, want hij was het hele weekend namens IVN Borculo onze gids. Daarna weer naar onze boerderij, opgeruimd en halverwege de middag ging een ieder weer richting het Westen.

Een fijn weekend, maar met minder deelnemers dan vorige jaren.

We hebben daarom in het najaar een kleine enquête gehouden onder vroegere deelnemers, want we willen graag weten waarom sommigen vroeger wel deelnamen maar nu niet meer. De uitkomsten waren heel verschillend. Soms had men al andere plannen, anderen voelden zich te oud en weer anderen prefereerden natuurbeleving liever alleen dan met een groep.

Dit jaar gaan we het weekend houden in Otterlo. De accommodatie is al geboekt en we gaan begin juli. Om de samenwerking met de KNNV in Den Haag te bevorderen hebben wij ook Haagse KNNV'ers hiervoor uitgenodigd. De organisatie van dit weekend komt deels voor rekening van IVN Ede, die op hun beurt weer de afdeling KNNV Wageningen gaat inschakelen. Inmiddels hebben de leden van zowel IVN als KNNV een uitnodiging ontvangen. Louise Ras en Rob Meyer zijn ook dit jaar weer verantwoordelijk voor de organisatie.

9.Nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief van IVN werd tot medio dit jaar opgemaakt en verstuurd door Marjanne Dominicus. Hierna heeft Bob Molenaar dit als vrijwilliger overgenomen. Bij het samenstellen van de nieuwsbrief wordt gebruik gemaakt van de gratis versie van het programma Mailchimp.

Wijzigingen in het leden/donateurs bestand worden maandelijks door de ledenadministratie (Henk Muller/Max Leerentveld) aangeleverd en door Marjanne Dominicus verwerkt in de verzendlijst.

De nieuwsbrief komt uit rond de 1e van elke maand en wordt verstuurd naar leden en donateurs.

Tot en met december zijn er 15 nieuwsbrieven verstuurd (rond de ALV zijn enkele extra nieuwsbrieven verzonden).

De nieuwsbrief werd geopend door een percentage variërend tussen 54 en 74%.

Het percentage van de berichten dat werd aangeklikt varieerde tussen 2 en 35% en is afhankelijk van het aantal berichten en welk deel daarvan aanklikbaar is (vanwege de lengte of doorverwijzing naar een externe site).

10.Ratelaar

Wat betreft de Ratelaar is er niets veranderd. Hij verschijnt 4 x p.j. in A4 formaat, wat ons goed bevalt.

We proberen inhoudelijk een goede Ratelaar te maken, actuele onderwerpen m.b.t. natuur, milieu en duurzaamheid.

Loes van den Bergh, Marjo Hess en Ingrid Piek verzorgen de redactie namens IVN.

11. Websites en Facebook IVN Den Haag

Evenals vorig jaar waren er in 2015 twee websites in de lucht.

1. IVN Den Haag (<http://www.ivnden Haag.nl>)
2. De afdelingssite van IVN Den Haag (<https://www.ivn.nl/afdeling/den-haag>), onderdeel van de landelijke IVN-website

Op de 1e site is regelmatig nieuwe tekst en beeldmateriaal gezet en verouderde tekst verwijderd.

Op de 2e site staat algemene informatie over IVN Den Haag en een verwijzing naar de 1e site. Verder worden op deze site de wandelingen vermeld. Vanaf eind 2015 worden ook de Biowalks vermeld.

Beide websites zijn in beheer bij Marjanne Dominicus. De meeste wandelaars, nieuwe leden en donateurs geven aan informatie over IVN Den Haag via de website gevonden te hebben. Voor dit verslag zijn de bezoekersaantallen voor de periode 1 december 2014 – 1 december 2015 en vergeleken met dezelfde periode in de jaren daarvoor.

Bezoekers	2015	2014	2013
IVN Den Haag	19.611	16.391	13.433
Afdelingssite op IVN.nl	2.058	1.968	-
Totaal	21.669	18.359	13.433

Unieke bezoekers	2015	2014	2013
IVN Den Haag	14.555	11.946	9.100
Afdelingssite op IVN.nl	1.640	1.563	-
Totaal	16.195	13.509	9.100

Bekeken pagina's	2015	2014	2013
IVN Den Haag	53.905	48.314	41.591
Afdelingssite op IVN.nl	5.663	5.906	-
Totaal	59.568	54.220	41.591

12. Jeugd

In 2015 hebben weer een aantal IVN-ers als Wachter in het Bewaarde Land acte de présence gegeven, en was er natuurlijk weer een succesvolle activiteit in het kader van de IVN Sloopjesdagen. Ook waren we weer met een kraam bij de Natuurfeestdag van Dunea.

13. Eetbare en bruikbare natuur

Harstenhoek/Oostduinen

Sorghvliet

Bijna elke maand verzorgt IVN Den Haag wandelingen met als thema Eetbare, geneeskrachtige en bruikbare natuur, onder meer in park Sorghvliet. De hoeveelheid eetbare natuur schommelt (natuurlijk) met de seizoenen. In Sorghvliet zijn er vaste aanwezigen als de tamme kastanje, vlierboom en braamstruiken, waar ook zonder dat zij vrucht dragen op gewezen en over verteld kan worden. Daarnaast zijn er kortstondiger aantrekkelijkheden als de biefstukzwam (in de herfst) en het lelietje-van-dalen (in het voorjaar). De laatste is niet eetbaar, want giftig in alle onderdelen. Het lelietje-van-dalen bevat echter diverse hartglycosiden die van oudsher worden aangewend als middel tegen hartziekten.

'Eetbare en geneeskrachtige natuur' is een thema dat veel mensen aanspreekt. De wandelingen worden dan ook goed bezocht met 12 tot (uitschieters) 60 personen. Zulke grote groepen deelnemers zijn volgens de boswachters van Sorghvliet te veel van het goede, vandaar dat met hen is afgesproken dat deze wandelingen niet meer zullen worden aangekondigd met extra wervende teksten in de plaatselijke nieuwsbladen. Een voorzichtige trend is de aanwezigheid bij de wandelingen van steeds meer jongere mensen

14. Heimanshof

In de periode april t/m september heeft een aantal IVN-ers weer op de zondagmiddagen in de Heimanshof een oogje in het zeil gehouden, zodat de tuin ook in het weekend voor publiek kon worden opengesteld. Met uitzondering van de zomervakantie is er in het kader van het IVN wandelprogramma maandelijks een publiekswandeling in de Heimanshof geweest.

Na de afronding van het "bordjesproject" overleggen we nu met de beheerder, Erik van Veen, over een mogelijk volgende fase, waarin een aantal vakken / soorten aan de orde komen die nog niet voorzien zijn van bordjes.

15. Duurzaamheid

De werkgroep Duurzaamheid is opgegaan in een provinciale werkgroep die de eerste stappen heeft gezet naar een "Duurzaamheidsmenu": een verzameling korte beschrijvingen van activiteiten die –meestal in het kader van een natuurexcursie- deelnemers moeten betrekken bij het thema duurzaamheid. Het is de bedoeling dat de "menu-items" op de landelijke IVN website komen te staan en collega-IVN'ers er hun ideeën aan zullen toevoegen.

Op 27 oktober was er een zeer verhelderende, maar helaas matig bezochte, lezing door de Nederlandse "peetvader" van de mondiale voetafdruk, Jan Juffermans. Zie de Ratelaar van december 2015 voor de belangrijkste thema's uit de lezing, en voor suggesties hoe we zélf aan wat aan onze voetafdruk kunnen doen.

In de periode februari-mei werd voor de eerste keer door onze afdeling de cursus "Tuinreservaten" georganiseerd. In deze cursus worden de deelnemers gestimuleerd om hun tuin diervriendelijk(er) in te richten. Deelnemers en cursusteam waren enthousiast. Krijgt dus een vervolg in 2016.

De cursus tuinreservaten hebben we dit jaar voor de 1e keer gegeven in het Segbroekcollege aan de Goudsbloemlaan. 5 avonden, 2 excursies.
Aantal belangstellenden: 16.

16. Natuur- en techniekspektakel

Op 29 november vond wederom het Natuur- en Techniekspektakel plaats in het atrium van de Haagse Hogeschool. Deze dag is de slotdag van de Haagse Natuurverkenneren en wordt georganiseerd door de gemeente Den Haag.

Zoals ieder jaar waren wij weer met een groepje IVN'ers aanwezig om met de kinderen – iedereen was namelijk welkom – diverse leuke dingen te doen. Zo hadden wij in ons programma: Takkenmobiel maken van kornoeljetakken met binnenin een pompoentje, dennenappels, klimop of wat voor groen je maar kon verzinnen. Daarnaast konden de kinderen kleine bloempotjes beschilderen en die vullen met groen en/of mezenbollen. Ook konden ze dennenappels beschilderen. Het was dit keer erg druk en het was echt dringen bij de diverse activiteiten. We waren dan ook snel door onze materialen heen. Het atrium was ook dit jaar weer vol van activiteiten, georganiseerd door diverse natuurverenigingen maar ook met verrassende creatieve spelletjes, die bedacht waren door de leerlingen van de PABO.

17. Nacht van de nacht

Op 31 oktober hebben wij weer de Nacht van de Nacht georganiseerd. Kijken, wandelen en luisteren in het donker is voor de deelnemers toch een bijzondere belevenis.

We hadden dit keer drie locaties, waar deelnemers van het donker konden genieten of griezelen. In de Westduinen, de Oostduinen en in Leidschendam. Op alle locaties was veel volk op af gekomen, dus de belangstelling voor dit evenement is absoluut groot. Het thema duisternis in stad en land vergt zeker enige uitleg en alle gidsen hebben hieraan gehoor gegeven.

Met een groot aantal deelnemers is het echter moeilijk om stil te zijn en het donker was niet zo prominent aanwezig als in vorige jaren. Het was tamelijk bewolkt, waardoor het, zeker in een stad, toch tamelijk licht is.

18. Dunea Natuurfeestdag/Meijendel

Gidsen van het IVN hebben meegedaan bij het hutten bouwen en algemene activiteiten. De verkoopkraam met quiz werd de hele dag bemand door 4 gidsen.

De kraam had een goede uitstraling met uniforme kleding van de gidsen.

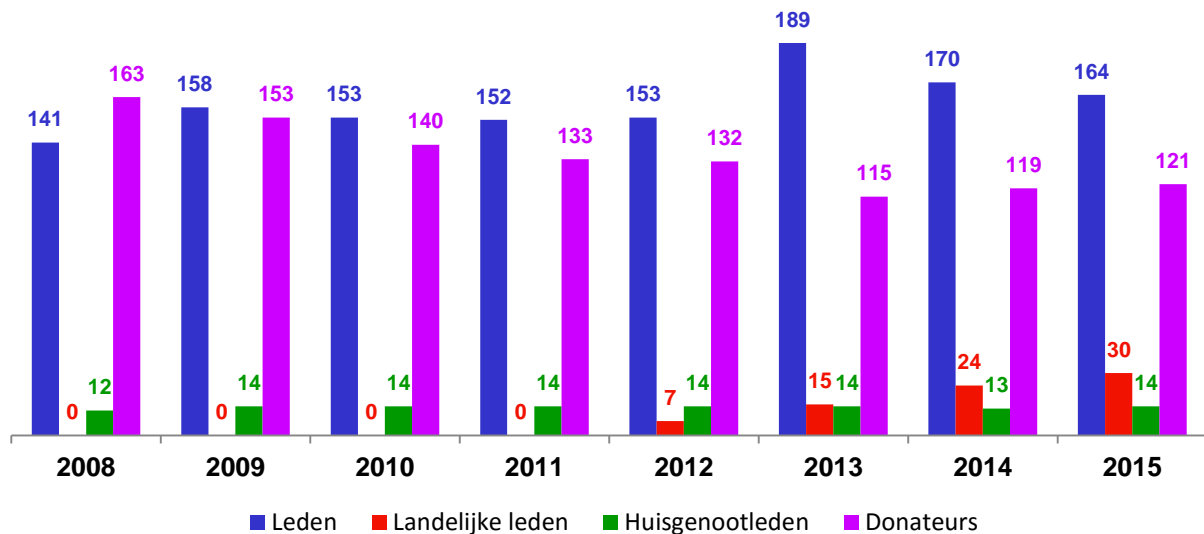
Het was een heel gezellige mooie dag met veel aanloop en interesse voor onze vereniging. Veel stappenfolders uitgedeeld.

19. Ledenadministratie

Ledenadministratie 2015

	1 jan.	Af	Bij	31 dec.
Leden	170	19	13	164
Landelijke leden	24	5	11	30
Huisgenootleden	13	1	2	14
Donateurs	119	5	7	121
Totaal	326	30	33	329

Overzicht ledental 2008-2015

20. Natuur op bezoek

In Voorburg hebben wij een lentemiddag verzorgd voor de bejaardensoos. Het werk met de Natuurkoffer ligt stil omdat er geen vrijwilligers met de koffer op stap gaan. In oktober is Irene bij een bijeenkomst geweest, georganiseerd door het consulentenschap. Samen hebben we geïnventariseerd waar de wensen en behoeftes en ideeën liggen. Dit wordt in de provincie en landelijk besproken. Wij worden op de hoogte gehouden.

21. Biowalking

We hebben in 2015 8 Biowalks verzorgd voor de DVN (Diabetes Vereniging Nederland) tot volle tevredenheid van de DVN. Dit heeft het IVN een bedrag van € 450,- opgeleverd. Dit bedrag is betaald vanuit het project Groen Grijs en Gelukkig. Door gezondheidsomstandigheden van de coördinator is er halverwege 2015 een interim coördinator aangesteld. Deze taak is tot volle tevredenheid ingevuld door Marianne Stahlie. Tijdens de wandeling op Clingendaal is er door de DVN en het IVN landelijk een zo genaamde pledge overeenkomst getekend voor 2016.

22. Mw. De Vriesfonds

Voor het uitbrengen van de tweede druk van het boekje en kwartet van Sorghvliet is een bijdrage aan het mw. De Vriesfonds van € 200,- gevraagd. Na het uitbrengen van een positief advies van de jury is de bijdrage toegekend. Fonds 1818 heeft een subsidie van € 2000,- toegekend en de gemeente een subsidie van € 2160,-. Daarnaast is het project gesponsord door de bedrijven "Vroegvlieger" (Carolien van der Graaf) en "Legal Rail" (Viola Sütö).